

SCHAAKSCHAKERINGEN

Maandblad - Contributie per jaar f 32,--

No. 164 Maart 1982

Nederlandse Bond van Correspondentieschakers.

Kon. goedgekeurd bij K.B. no. 48 d.d. 11-2-'69.

Bestuur Nederlandse Bond van Correspondentieschakers

Voorzitter	: L.C.M. Diepstraten, Heideveldweg 20, 1251 XN Laren (NH)	Tel. 02153- 86241
Secretaris	: R. de Jong, Postbus 177, 1700 AD Heerhugowaard	
Penningmeester	: H.J.M. Leeners, Gust. Stresemannstraat 35, 1111 KL Diemen Giro: 1365400 ten name van "De Penningmeester Ned. Bond. v. Corresp. Schakers N.B.C. Diemen"	Tel. 020-996627
Alg. wedstrijd.	: H.J. Mostert, Boedapeststraat 34, 2034 CZ Haarlem	Tel. 023-330667
Wedstrijdsecr.	: A. Breidenbach, Elzenhof 15, 1775 GG Middenmeer (NH)	Tel. 02270- 2059
Redacteur	: R. Feytens, Vasco da Gamastraat 8, 5223 RB 's-Hertogenbosch	Tel. 073-217226
Propaganda.	: J.L.H. Kersten, Deken Gruenwalstraat 16, 6525 VD Nijmegen	Tel. 080-551958

EEN NIEUW THEMA-TOERNOOI

Na het succes, dat onze thematoernooien tot nu toe boekten met de Balogh-verdediging en het Schots-Hollands schreef Fiorito ons, dat hij graag een aantal gambieten op het programma van de thematoernooien zou zien. Hij gaf daarbij o.m. als voorbeeld het **Lettisch Gambiet**. Het is duidelijk, dat veel gambiet-openingen leiden tot uiterst levendig spel, vaak met partijen van betrekkelijk korte duur. Dat maakt het dan ook aantrekkelijk zich voor zo'n toernooi als deelnemer aan te melden.

Het bestuur vroeg bij de behandeling van de brief van Fiorito aan mij als voorzitter een inleiding te schrijven op een nieuw thema-toernooi met 1. e4 e5 2. Pf3 f5 (het Lettisch Gambiet). Insiders wisten, dat ik bezig ben met het schrijven van een uitvoerige historische studie met als titel: "De Geschiedenis van een schaakopening - Het Lettisch Gambiet".

Voor het schrijven van deze geschiedenis had ik een reeks van motieven, waarop ik hier niet allemaal zal ingaan. Een daarvan echter was de baarlijke nonsens in historisch opzicht, die men vaak over deze opening in allerlei boeken en tijdschriften tegenkomt. Kort geleden nog las ik in Schach-Echo 1979 nr. 21 blz. 325 bij de partij Romanischin-van Riemsdijk, Riga 1979: "... Das 'Lettische Gambit' wurde vor etwa 40 Jahren erfunden. Da es sehr selten gespielt wird, gibt es wenig theoretische Forschungen..." In het boek van Tiemann en Vetter: "Lettisches Gambit" Düsseldorf 1980 vond ik: "Das Lettische Gambit ist eine alte Eröffnung. Schon im Göttinger Manuscript von 1490 und Lucena 1497 fand es Erwähnung". Dit was kennelijk zonder nader onderzoek overgeschreven uit het boek van Ramon Crusi More: "El Gambito Leton", Barcelona 1978.

Historisch gezien is dit op zijn minst buitengewoon onnauwkeurig. Het Göttinger Manuscript kent wel een variant van wat wij tegenwoordig de Philidor-verdediging noemen nl. 1. e4 e5 2. Pf3 d6 3. Lc4 f5. Zou men dit met zetverwisseling spelen, dan krijgt men: 1. e4 e5 2. Pf3 f5 3. Lc4 d6, waarbij 3. ..., d6 een minder gebruikelijke voortzetting van het klassiek systeem van het Lettisch is. Lucena echter vermeldt de zet ...f5 noch op de tweede, noch op de derde zet. Dat overigens deze opening vele eeuwen ouder is dan Schach-Echo beweert is heel zeker. Het kwam aanvankelijk voor onder de benaming: gambiet in de nahand.

De eerste auteur, die de zettenreeks 1. e4 e5 2. Pf3 f5 exact in deze volgorde behandelt is de Portugese (niet de Italiaanse, zoals sommigen zeggen) apotheker Damiano in zijn in 1512 te Rome wel in het italiaanse verschenen boekje met de wijdlopijge titel "Questo Libro e da imparare giocare et de le partite". Maar daar moet direct aan worden toegevoegd, dat het hier gaat om een viertal partijfragmenten van zogenaamde (in die tijd ook zeer gebruikelijke) voorgiftpartijen. In alle vier partijen heeft de witspeler, omdat hij veel sterker werd geacht dan zijn tegenstander, vóór het begin van de partij zijn f-pion van het bord verwijderd. Voor de theorie van het gambiet hebben deze fragmenten dan ook weinig betekenis, maar in historisch opzicht zijn ze interessant en hebben ze ongetwijfeld een idee geleverd aan tijdgenoten om dit gambiet ook in normale partijen te spelen.

De eerste werkelijke bron voor het Lettisch Gambiet moet volgens tot nu toe bekende gegevens worden gezocht ruim 50 jaar na het genoemde boekje van Damiano in de geschriften van de eerste 'schaakjournalist' en de eerste 'schaaksecondant' in de geschiedenis de Italiaan Giulio Cesare Polerio uit Luciano. Een van zijn manuscripten draagt de titel "Ordini di giuochi degli scacchi" en bevat voornamelijk een toernooiverslag uit de jaren 1574-1575 te Madrid tussen Italiaanse en Spaanse schakers. Aan Spaanse zijde speelde o.a. Ruy Lopez, die werd verslagen in dat toernooi door zowel Paolo Boi als Giovanni Leonardo da Cutri, bijgenaamd il Puttino (het jochie) beiden Italiaanse deelnemers en voorts de Spanjaard Ceron. Polerio nu, was de begeleider van Leonardo en hij ondersteunde hem als secondant in schaaktechnisch opzicht.

Op hun reis naar Madrid speelden Polerio en Leonardo de volgende partij tegen elkaar: 1. e4 e5 2. Pf3 f5 3. Pe5: De7 (deze zet komen we ook bij Greco nog tegen; tegenwoordig speelt men Df6) 4. Dh5+ g6 5. Pg6: De4: + 6. Kd1 Pf6 7. Dh4 Pg4 8. d3 hg6 9. Dh8: Pf2: 10. Kd2 Dg4 11. De5+ Kf7 12. Le2 Dg5 13. Kc3 Dh4 (dreigt 14. ..., Db4 + mat).

Uit de geschriften van Polerio in de jaren tussen 1562 en 1577 zijn zeker vijf partijen met dit gambiet bekend. Deze geschriften zijn pas laat onder de aandacht van de schaakhistorici gekomen. De werken van Gionachino Greco (niet de schilder El Greco, zoals ik in een duits schaakboek tegenkwam) hebben een veel grotere verspreiding gekregen. Greco was een leerling van Polerio en ook Italiaan, al doet de naam anders vermoeden. De populariteit van zijn schaakboeken, herhaaldelijk opnieuw uitgegeven, overschaduwde andere werken uit zijn tijd.

Ook hij behandelde het Gambiet in de nahand. Daarom heeft men lange tijd gedacht, dat Greco de eerste was, die 1. e4 e5 2. Pf3 f5 speelde, reden waarom dit gambiet gedurende bijna driehonderd jaren het "Greco-gambiet" werd genoemd, totdat het door de FIDE officieel werd omgedoopt tot Lettisch Gambiet omstreeks 1937, als eerbewijs aan de grote Lettische theoreticus Karlis Betinš (Bething), die uitvoerige analyses van het gambiet maakte en de stuwende kracht was achter bijv. de vijf correspondentie-partijen in de dertiger jaren

tussen Riga en Stockholm, waarin Lettisch Gambiet werd gespeeld, met als resultaat driemaal winst voor zwart en tweemaal remise!

De belachelijke opmerking in Schach-Echo van 1979, dat "... es wenig theoretische Forschungen gibt..." is in allerlei opzichten uit de lucht gegrepen. In de 19e eeuw waren er een viertal centra, waar men zich zowel in theorie als in praktijk met dit gambiet bezig hield.

Als eerste mag daarbij genoemd worden **Berlijn**, waar de Pleiaden: P.R. von Bilguer, Tassilo Baron Von Heydebrand und der Lasa (kortweg Von der Lasa), Hanstein, Mayet, von Bledow en anderen dit gambiet speelden en onderzochten. Het wereldberoemde "Handbuch" oftewel "de" Bilguer gaat er uitvoerig op in.

Op de tweede plaats mag **Parijs** niet onvermeld blijven met het Café de la Regence als wereldvermaard schaakcentrum, waar zelfs Benjamin Franklin, Napoleon en vele andere grootheden kwamen schaakspelen. Spelers als Saint Amand, Deschappelles, J. Arnous de Rivière en anderen speelden het gambiet. De twee eerst genoemden waren ook redacteurs van het vermaarde "Le Palamède", een der oudste schaaktijdschriften in de geschiedenis. Daarin zijn diverse partijen van het toen nog genoemde Greco-gambiet verschenen.

Op de derde plaats dan **Londen** met spelers als Staunton, Bird, Lewis, Cochrane, Harrwitz, Gamman, Blackburne, Walker, Fraser, Ranken, Mason en Pollock, die allen the Greco-counter-gambit speelden, en tenslotte op de vierde plaats **Kopenhagen** met Henrik Möller (denk aan de Möller-variant van het Lettisch), Sörensen, Pedersen, Blehr, Herzsprung, Denver en Harksen. Van hem zijn ook vele analyses bekend.

Aan het begin van onze eeuw kunnen namen van Spielmann, Schlechter, P. Leonhardt niet onvermeld blijven. Doch het grote werk geschiedde tussen 1911 en 1939 in Letland (Riga), waar allereerst Karlis Betinš, maar met hem Nimzovitsch, Mattisson, Apseniēks, Petrovs en anderen het Greco-gambiet uiteindelijk tot een Lettisch gambiet maakten.

En niet te vergeten ook in het nabuurland Estland wijdde Paul Keres uitvoerig aandacht aan het Lettisch Gambiet in zijn boek "Malekool". Ook in Amerika en Rusland werd aan het begin van deze eeuw het Lettisch Gambiet gespeeld en onderzocht, in Amerika o.m. Frank Marshall, Mlotkovski e.a. in Rusland Jeanisch en Tsjigorin al eind vorige eeuw en later Levenfisch, Mikenas, Bronstein, Smyslov, Spasski e.a.

De tweede wereldoorlog 1940-1945 is ook aan Letland niet stil voorbij gegaan. Het Lettische volk heeft een buitengewoon sterk nationaal bewustzijn met een eigen taal en cultuur. Toen van land na de Duitse bezetting definitief (?) door de Russen werd bezet, zijn nog juist op tijd vele Letten uitgeweken en uitgezwermd over de gehele wereld tot in Noord- en Zuid-Amerika en Australië toe. Onder hen was welhaast een legioen aan sterke schakers, die vooral via het correspondentieschaak elkaar weer vonden. Omstreeks het begin der zestiger jaren werd het eerste Betinš-herdenkingstoernooi georganiseerd, dat al spoedig onder de bekwame leiding kwam van de naar Venezuela uitgeweken Paul (Pablo) Atars. (Hij had op de beruchte Olympiade van Berlijn 1936 voor zijn land een bronzen medaille gewonnen in het Grieks-Romeins worstelen. Maar vooral ook in het schaakspel stond hij zijn mannetje).

Het thema van dit Betinš-herdenkings-toernooi was natuurlijk het Lettisch gambiet. Vele van deze toernooien zijn daarop gevolgd. Men richtte onder de Letten in Amerika en Canada een eigen tijdschrift op uitsluitend gewijd aan het Lettisch gambiet, waarmede deze opening als geen andere een welhaast nationalistisch karakter kreeg. Zemgalis was de eerste redacteur van dit blad, al spoedig vanuit Europa geassisteerd door Gerhard Gunderam, die eindeloze analyses over het

Lettisch Gambiet heeft geschreven en in felle polemieken daarover met H. Müller (Wenen) van leer trok.

Onder de Lettische correspondentieschaak-grootheden van na de oorlog moeten in Letland zelf genoemd worden Budovskis, Strelis, Krustkalns, U. Endzelis e.a. en elders in de wereld de onlangs overleden Correspondentie-Grootmeester L. Endzelis in Australië en voorts K. Grivainis (hij speelde in de Olympiade van München 1958 Lettisch Gambiet tegen L. Evans USA-grootmeester), L. Dreibergrs, V. Pupols (van hem is nog een winstpartij met zwart, lettisch gambiet, bekend tegen Bobby Fischer), Atars, Purins, Strautins en vele anderen.

Na het overlijden in 1976 van Pablo Atars heeft Ojars L. Purins het eerste Atars'-herdenkingstoernooi georganiseerd. In dat toernooi is een nieuwe variant ten doop gehouden, welke inmiddels in het Argentijnse correspondentieschaaktijdschrift Ajedrez Postal Americano de naam "**la variante Diepstraten**" kreeg. Dit tijdschrift heeft reeds sinds vele jaren een vaste rubriek 'Calvario Letoniano', geleid door Juan Seb. Morgado (IM) speciaal en uitsluitend aan het Lettisch gambiet gewijd.

Van de "Diepstraten-variant" 1. e4 e5 2. Pf3 f5 3. d4 fe4: 4. Lg5 ... volgt hier ter afsluiting van dit artikel een partij, waarin ook ervaringen met andere partijen verwerkt zijn:

L.C.M. Diepstraten (NL) - Ojars L. Purins (USA)
(Atars Memorial 1977-1980).

1. e4 e5 2. Pf3 f5 3. d4 fe4: 4. Lg5 N Le7

a) Met 4. ..., Pf6 kon zwart overgaan op de oude variant: 4. Pe5: Pf6 5. Lg5 ... bijv. 5. ..., d6 6. Pc3! Le7 (6. ..., de5: 7. de5: h6 8. Lf6: Dd1: + 9. Td1: gf6: 10. Pd5 ...; 7. ..., Dd1: + 8. Td1: Pfd7 9. Pd5 ...) 7. Lf6: Lf6: 8. Dh5 + g6 9. Pg6: hg6: 10. Dg6: + Kf8 11. Lc4 d5 12. Pd5: Le6 13. Pf6: Lc4: 14. d5 De7 15. 0-0-0 Pd7 16. Pd7: Dd7: 17. Df6 Kg8 18. Td4 Le2 19. Te4: Te8 20. Dg5 1-0 Papp-Vargha 1980.

b) Met 4. ..., Pe7? komt zwart ongetwijfeld spoedig in de problemen. 5. Pe5: ... en nu volgt op 5. ..., h6? of 5. ..., d6 resp. 5. ..., Pbc6 6. Dh5 + ... en wit trekt aan het langste eind en op 5. ..., g6 is 6. Lf6 Tg8 7. Pc3! te onderzoeken, bijv. 7. ..., d5 8. Pd5: Dd5: 9. Lc4 Da5 + 10. c3 ... of 7. ..., Lg7 8. Pe4: ... enz.

5. Le7: De7:

Het alternatief 5. ..., Pe7:?! 6. Pe5: ... viel in de praktijk niet goed uit voor zwart, alhoewel versterkingen te vinden moeten zijn:

a) 6. ..., Pbc6?! 7. Lc4 Pe5: (7. ..., d5!?) 8. de5: d5 9. ed6: e p cd6: 10. Pc3 Dc7?! (10. ..., Lf5) 11. Pe4: Pf5 12. De2 De7? 13. 0-0-0 Le6? 14. Le6: De6: 15. Pd6: + Ke7 16. Pf5 + Kf6 17. Td6 1-0. L. Diepstraten-Dra. Rudite de Márquez-Atars, Atars-Memorial.

b) 6. ..., d5?! 7. c4! 0-0 8. cd5: Pd5 9. Lc4 c6 10. Pc3 e3? 11. fe3: Le6 12. e4 Pf4 13. Le6: Pe6: 14. Db3 De7 15. 0-0-0! Kh8 16. Thf1 Pa6 (doel Pd4:) (16. ..., Tf1: 17. Tf1: Pd4:? 18. Pf7 + Kg8 19. Ph6 + Kh8 20. Dg8 + mat) 17. Dc4! Pac7 18. Kb1 Pad8 19. a3 Tf6 20. d5 Pf4 21. dc6: 1-0 L. Diepstraten-V. Strelis (zelfde toernooi).

c) 6. ..., d6 7. Pc4 0-0 8. Pc3 ...

6. Pe5: Pf6 7. Pc3 d6 8. Pc4 0-0

De alternatieven tot nu toe in de praktijk waren:

a) 8. ..., c6 9. d5 0-0 10. dc6: Pc6: 11. Dd6: Dd6: 12. Pd6: Pe5 13. 0-0-0 Pfg4 14. Pce4 Pf2: 15. Pf2: Tf2: 16. Te1 + - L. Diepstraten-H. Scott, 12e Finale CADAP 1975.

b) 8. ..., d5

1. 9. Pe5 Pbd7 10. Pg4 c6 11. Le2 Pg4: 12. Lg4: 0-0 13. 0-0 ... met onduidelijke stelling, L. Diepstraten - I. Budovskis, Atars Memorial.
2. 9. Pe3 c6 10. Le2 0-0. L. Diepstraten - V.F. Kozlov, zelfde toernooi.
3. 9. Pe3 Le6 10. Pa4 Pbd7 11. Tb1 c5 12. dc5: Pc5: 13. Lb5 Kf7 14. 0-0 a6 15. Pc5: Dc5: 16. Le2 d4 met ingewikkeld spel in L. Diepstraten - K. Grivainis, zelfde toernooi.

9. Le2 c6 10. d5 Pe8 11. dc6: bc6: (11. ..., Pc6? 12. Pb5! ...) 12. 0-0 Lb7 13. Pa5 d5 14. Pb7: Db7: 15. a3! Pf6 (15. ..., Db2:?! 16. Pd5: cd5: 17. Dd5: + Kh8 18. Da8: +-) 16. b4 Pbd7 17. Tb1 Pb6 18. Dd4 De7 19. a4 Tf7 20. a5 Pbd7 21. Pa4 De5 22. c3 h5 23. b5 cb5: 24. Tb5: Dd4: 25. cd4: Pf8 26. a6 Pe6 27. Td1 Tc7 28. Pc5 Pf4 29. Lf1 Te8 30. g3 Pg6 31. Tb7 Tee7 32. Tdb1 Kf7 33. Tc7: Tc7: 34. Tb7 Te7 35. Lb5 Pf8 36. Lc6 Pe6 37. Pd7!? Pd7: (37. ..., Pd8 38. Ta7: Pc6 39. Pe5 Pe5: 40. Te7: + Ke7: 41. a7 ... +-) 38. Ld7 Pd4: 39. Ta7: Pf3 + 40. Kf1 Pe5 41. Le6 + Ke6: 42. Te7: Ke7: 42. a7 en zwart gaf op 1-0.

L.C.M. Diepstraten,
voorzitter NBC

Naar aanleiding van voorgaand artikel organiseert de N.B.C. een "Lettisch-gambiet" toernooi, waarin de zetten 1. 5254-5755, 2. 7163-6765 verplicht zijn. Er wordt gespeeld in twee groepen. In groep A de M-, H-, en I-klassers. En in groep B de II-, en III-klassers. Beide groepen kennen een finale. Men speelt tegen 3 tegenstanders, zowel met wit als met zwart, dus totaal 6 partijen, waarin men 4½ pnt. of meer moet scoren om zich voor de volgende ronde te plaatsen. Inschrijving is open voor ieder N.B.C.-lid. Het inschrijfgeld bedraagt f 5,- (Meerdere inschrijvingen zijn toegestaan). De inschrijving start 1 april en sluit op 1 mei. Voor de eerste 3 van de desbetreffende finale zijn geldprijzen beschikbaar. Het totale inleggeld wordt als volgt verdeeld: Winnaar 50%, no. 2 30% en no. 3 15%.

Men kan deelnemen door storting van het inschrijfgeld ad. f 5,- ondervermelding van L-gambiet. Postgiro 136 54 00 NBC te Middemeer.

Deelnemers worden verzocht hun beëindigde partijen, eventueel voorzien van aantekeningen, na afloop te zenden naar L.C.M. Diepstraten, Heideveldweg 20, 1251 XN Laren (NH), om zo mogelijk in het theoretisch deel van het boek "De geschiedenis van een opening" te worden opgenomen of verwerkt.

A. Breidenbach.

NBC-THEORIE

SCHOTS VIERPAARDENSPEL

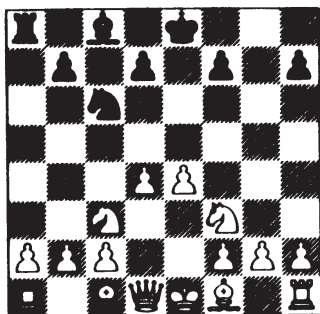
1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Pc3 Pf6 4. d4

Wit kan het Schots in deze vorm spelen om vaak door Zwart gekozen variant 3. d4 cd4: 4. Pd4: Lc5!? te omzeilen of om het Belgrado-gambiet te proberen, al is dit gambiet volgens de huidige stand van zaken ongevaarlijk voor Zwart: 4. ..., ed4: 5. Pd4 Pe4:(!) 6. De2 f5 7. Pg5 d3! 8. cd3: Pd4 9.

Dh5 + g6 10. Dh4 c6! 11. de4: cd5: 12. ed5: Lg7(!) 13. Kd1 h6 14. Pf3 Pf3: (Ook 14. ..., Dh4: 15. Ph4: g5 lijkt wel te spelen; in Lipski-van der Tak, Naleczow 1981, bleek 16. Pg6?! Tg8 goed voor Zwart) 15. Dd8: + Kd8: 16. gf3: Ld4 (Of ook 16. ..., d6 17. Tg1 g5 18. h4 g4 19. fg4: fg4: 20. Le2 Ld4 21. Ke1 h5 met goed spel voor Zwart, Wieringa-van der Tak, KNSB-competitie 1976) 17. Tg1 (Interessant is Pickett's suggestie 17. h4!? Lf2: 18. Lf4) 17. ..., g5 18. Ld3 d6 met goed

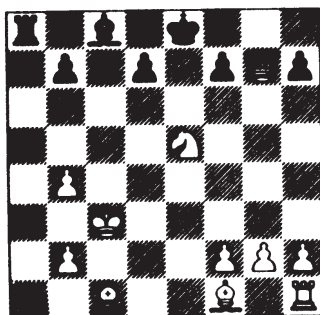
spel voor Zwart, Ablukov-Naumov, corr. USSR 1967.

Maar dit terzijde. We gaan het nu hebben over de extra kans die Zwart heeft in het Schots Vierpaardenspel, n.l. Bogoljubov's zet 4. ..., Lb4

4. ..., Lb4

Wits meest energieke antwoord is 5. Pe5:, want 5. d5 Pe7 6. Pe5: 0-0 7. Ld3 Ped5: levert hem weinig op. Zwarts meest ambitieuze zet is dan weer 5. ..., Pe4:!? (Na het veiliger 5. ..., De7 6. Dd3! Pe5: 7. de5: De5: 8. Ld2 0-0 9. 0-0-0 staat Wit wat beter en 5. ..., 0-0 is onduidelijk, b.v. 6. Dd3 Te8 7. Ld2 d5 8. Pc6: bc6: 9. e5 c5 10. 0-0-0 Pg4, Polovodin-Berkovitsj, USSR 1980). Na 6. Dg4 Pc3: 7. Dg7: Tf8 8. a3 analyseerde Bogoljubov destijds 8. ..., La5 9. Pc6: dc6: 10. De5 + De7 11. De7: + Ke7: 12. Ld2 Lf5 13. Lc3: Lc3: + 14. bc3: Lc2: 15. Kd2 Lg6 met gelijk spel, maar misschien geeft Janosevic's suggestie 13. bc3:!! Lc2: 14. c4 Wit toch wel de wat betere stelling. De laatste jaren is de zet 8. ..., Pd4:?! weer opgedoken. Zie: 9. ab4: Pc2: + 10. Kd2 Pa1: 11. Kc3: a5 en nu:

4. ..., a5

1) 12. Lg5 ab4: + 13. Kd3 f6 14. Le2 De7 15. Lh5 + Kd8 16. Pf7 + Tf7: 17. Lf7: Dd6 + 18. Ke4! (Een fraaie zet. Niet goed is 18. Ke2? fg5: 19. Dg8 + (of 19. Td1 De7 + 20. Kf1 c6 etc. Laschek-Berry, Hessen 1980) 19. ..., Ke7 20. De8 + Kf6 21. Dh8 + Kf7: 22. Dh7: + Kf6 23. Dh6 + Kf5 24. Dh7 + Dg6 25. g4 + Kf6 26. Dh8 + Dg7 27. Dd8 + De7 + etc.) 18. ..., fg5:!! (En niet 18. ..., De5 + ? 19. Kf3 Df5 + 20. Lf4 Dd3 + 21. Kg4 d5 + 22. Kh4 etc.) 19. Dg8 + Ke7 20. De8 + Kf6 21. Dh8 + Kf7: 22. Dh7: + en eeuwig schaak, Polovodin-Katalymov, Krasnojarsk 1980.

2) 12. Lc4!

a) 12. ..., ab4: + 13. Kd2! (Echter niet 13. Kd3? d5 14. Lb5 + c6 15. Pc6: Lf5 +! 16. Kd2 bc6: 17. Lc6: + Ke7 18. La8: Da8: met winnend spel voor Zwart, Angantysson-Polgar, Dresden 1969) 13. ..., d5 14. Lb5 + c6 (Botterill en Hardink hebben hier 14. ..., Ke7 15. Kd1 Kd6 gesuggereerd, maar in zijn artikel "Death of a variation" in Chess, septembernummer '81, wijst Berry er op, dat Wit na 16. Pd3! wint) 15. Te1 (Of ook 15. Pc6: Dd6 16. Pd4 + Kd8 17. Kd1 etc., Kenworthy-Berry, Middlesex 1979) 15. ..., Le6 16. Pc6: bc6: (Of 16. ..., Dd6 17. Re6: + fe6: 18. Pa5 + Kd8 19. Pb7: + etc.) 17. Te6: +! Kd7 18. Tc6: De7 19. Kd1 Tab8 20. Lf4 en Zwart gaf op, Polovodin-Rutman Leningrad 1978.

b) 12. ..., De7 (Een aanbeveling van Keres, die echter geen stand blijkt te houden) 13. Te1 ab4: + (In zijn zoëven genoemde artikel analyseert Berry andere mogelijkheden, die echter alle verliezen, b.v. 13. ..., Db4: + 14. Kd3 d5 15. Pf7: +! De1: 16. Pd6 +! cd6: 17. Lb5 + Kd8 18. Lg5 + en mat, of 13. ..., d5 14. Lb5 + c6 15. Pc6: De1: + 16. Ld2 De4 17.

Pe5 + Ke7 18. Lg5 + etc., of 13. ..., Ta6 14. ba5:! d5 15. La6: ba6: 16. Lh6! d4+ 17. Kd2 Db4+ 18. Ke2 etc.) 14. Kd2 Dd6+ 15. Pd3+! Kd8 16. Kd1 Pb3 17. Lf4! en Zwart gaf op, Schmidt-Fauth, corr. 1980-81.

In dit overzicht ontbreekt nog een partij Nahlik-Wolny, Naleczow 1981 (ik stond erbij en ik keek ernaar, maar vergat hem te noteren en nu kan ik hem niet meer reconstrueren), waarin Wit met 12. Lc4! De7 13. Te1 (fraal won. Maar duidelijk is wel, dat 12. Lc4! Zwart voor te grote problemen stelt. Ja? Eén vraag blijft namelijk hangen: wáárom speelde Polovodin na zijn doorslaand succes met 12. Lc4 in zijn partij tegen Rutman in een latere partij toch de zet 12. Lg5?

A.C. van der Tak

Rectificatie: Bij de partij de Ruijter-Roos zijn in het januari-nr. blz. 4 een groot aantal vervelende fouten geslopen in de partij notatie. We drukken daarom de partij opnieuw af.

de Ruijter-Roos BV 76-3

1. Pf3 f5 2. d4 Pf6 3. g3 g6 4. Lg2 Lg7 5. 0-0 0-0 6. c4 d6 7. Pc3 Pc6 8. d5 Pa5 9. Dd3 c5 10. Ld2 a6 11. Tac1 Ld7 12. b3 Tab8 13. e4 Pg4 14. Ph4 b5 15. ef5: bc4: 16. De2 gf5: 17. h3 Pe5 18. f4 Pg6 19. Pg6: hg6: 20. bc4: Tb2 21. Dd3 Dc8 22. Ta1 Pc4: 23. Lc1 Tb4 24. Te1 Tfe8 25. Ld2 Pd2: 26. Dd2: Td4 27. Db2 Td3 Wit heeft de moed verloren en geeft tamelijk vroeg op!

Schaakblindheid Door twee lezers (Peter Boll en Ruud Drankier) werd ik attent gemaakt op het slot van de partij Lonis-Roffe (moest eigenlijk zijn Lonis-Rotte), afgedrukt in het januari-nr. blz. 4. Na 25. Ph5 gaf zwart op, maar na 25. ..., Dxh2+ 26. Kxf1 Dh1 mat is het wit die moet opgeven. Een merkwaardig geval van schaakblindheid van de spelers... en van ons! Van een mogelijke notatiefout is mij aan de hand van het oorspronkelijke notatiebiljet van de heer Lonis niets gebleken. In de eindtabel 1/166 is te zien dat de heer Lonis wel degelijk heeft gewonnen. Zie SS.nr. 142, blz. 31.

VAN DE ALGEMENE WEDSTRIJDLEIDER

Graag wil ik beginnen met een groot compliment aan U allen. **Ons 10e Propagandabekertoernooi heeft inderdaad alle records geslagen en telt op dit moment ruim 550 deelnemers!** Ongetwijfeld is dit formidabele resultaat vooral te danken aan de individuele inspanning van ieder NBC lid afzonderlijk en daarvoor is de NBC ieder van U ook dankbaar. Zaak is nu de nieuw gewonnen interessanten tot blijvend NBC lid te maken en ook daaraan kunt U bijdragen door Uw gedrag in de bekerpartijen tegen deze niet-leden. Overigens zij opgemerkt, dat ook zonder een toernooi de propaganda voor onze bond onverminderd dient voort te gaan. Weliswaar zijn onze documentatieboekjes voor dit moment op, doch er wordt al weer druk aan een nieuwe uitgave gewerkt, zodat U waarschijnlijk wel even geduld moet hebben bij de ontvangst van dit propagandamateriaal, doch wij vertrouwen U op korte termijn weer te kunnen voorzien.

Voor de al eerder gemelde landenwedstrijden blijkt overweldigende belangstelling te bestaan. Met name voor de wedstrijd tegen Engeland moet worden gevreesd, dat onze partners niet zo veel spelers in de strijd kunnen werpen, zodat de late aanmelders er toch rekening mee moeten houden, dat zij er dit keer naast grijpen.

Terzake van de landenwedstrijden moet mij van het hart, dat mij gebleken is, dat een aantal partijen wel werden beëindigd, doch werd verzuimd mij de uitslag (meestal zijn dat verliespartijen) te berichten. Om met de andere teamcaptain tot overeenstemming te komen, heb ik toch ALLE uitslagen nodig. Tegen de DDR mis ik nog een aantal "nullen" en tegen Canada staan nog een aantal borden open, waarover ik geheel in het ongewisse verkeer. De wedstrijd tegen Canada is

inmiddels afgelopen, zodat ik dien te weten, of de betreffende partijen nog gearbitreerd moeten worden. Het gaat dan om de volgende partijen: bord 9 J. Groffers (2 partijen open), bord 10. H. Huyboom (2 partijen open), bord 27. A. Vriezen (beide partijen open), bord 41. H.J. Langendam (2 partijen open), bord 47. J. v. Doorn (2 partijen open), bord 57. W. Nijssen (2 partijen open), bord 50. Drs C.J. v.d. Akker (2 partijen open), bord 51 L. Veldheer (2 partijen open). Willen deze heren direct na ontvangst van dit blad de goedheid hebben mij even te berichten, dat spaart mij en de NBC 8 briefkaarten!

Dan maak ik nog maar eens attent op het feit - in een vorig nummer kwam dit niet zo duidelijk uit - dat **betalingen voor de NBC ALTIJD** dienen te geschieden op het gironummer 1365400 t.n.v. penningmeester NBC te Middenmeer. Aan mij kunt U uitsluitend geld kwijt voor europese of wereldtoernooien. Doet U het andersom, dan ontstaat onherroepelijk vertraging en overbodig werk. - Dank!

H.J. Mostert

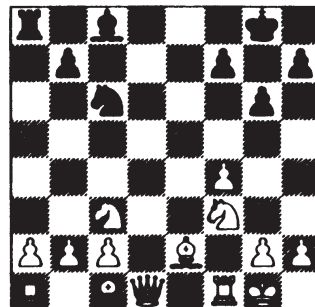
GESELEKTEERDE PARTIJDEN

door Peter Boll

R.W. Jongman-E.H. Sprenger K/9
Pirc

1. e4 g6 2. d4 Lg7 3. Pc3 d6 4. f4 Pf6
5. Pf3 c5 6. e5 (meer gespeeld worden 6. dxc5 en 6. Lb5+) 6. ..., Pfd7 (het is de vraag of 6. ..., Pg4 kan. Wit kan dan met 7. Lb5+ overgaan in de variant 6. Lb5+ Ld7 7. e5 Pg4, zoals in Zuidema-Timman, Leeuwarden 1972. Maar sterker lijkt me 7. dxc5 bv. 7. ..., dxe5 (7. ..., dxc5 8. Dxd8+ Kxd8 9. h3+) 8. Dxd8+ Kxd8 9. h3 met enig voordeel voor wit) 7. exd6 (geprobeerd zijn hier ook 7. Lc4 en 7. e6. Waarom is 7. Le3 eigenlijk nooit geprobeerd? bv. 7. ..., cxd4 (7. ..., Db6 8. Pd5 of 8. Lb5+) 8. Lxd4 dxe5 (8. ..., Pc6 9. e6!) 9. Lxe5 Pxe5 10. Dxd8+ Kxd8 11. fxe5 Pc6 12. 0-0-0+ Ld7 13. Lb5+) 7. ..., 0-0 (7. ..., exd6 8. De2+ De7 9. Pd5) 8. dxc5 (volgens de theorie is 8. dxe7 Dxe7+ (8. ..., Te8!?) 9. Le2 cxd4 10. Pxd4 Pc5 met het idee Td8 beter voor zwart, ik ga nog even door: 11. Pd5 De4 12. Pf3 (12. Pc7!?) Td8 13. c4 Pc6; interessant is echter ook 8. Le3 exd6 (8. ..., Db6? 9. dxe7 Te8 10. Dd2 (nog sterker lijkt me zelfs 10. Pd5!) Pc6 11. 0-0-0 Pb4 12. Lc4 cxd4 13. Lxd4 Lxd4 14. Pxd4 Pf6 15. f5 Dc5 16. Lb3 Lxf5 17. Pxf5 1-0, Boll-van Daltsen, BV 76-79)

9. Dd2 Pc6 10. 0-0-0 (10. Lb5!?) Da5 (10. ..., a6 werd in Boogaard-Elzerman gespeeld zie SS 141; i.p.v. 11. h3 aldaar lijkt me ook dan 11. f5 interessant) 11. f5 Pf6 12. fxc6 hxc6 13. Lh6 Lg4 14. Lxg7 Kxg7 15. dxc5 (15. d5?! Lxf3 16. gxf3 Pd4 17. Df4 Tfe8! 18. Kb1 (18. Dd6 Tad8) Te5 + Sax-Sirgurjonsson, Vraca 1975) 15. ..., dxc5 16. Le2 Pd4 17. Thf1 Pxe2 18. Dxe2 Tad8 19. Txd8 Dxd8 20. Df2 (1/2-1/2, Sax-Sirgurjonsson, Londen 1975) Lxf3 en eveneens remise in Verolme-Rensen, H 100) 8. ..., Pxc5 (Botterill en Keene geven ook 8. ..., Da5 aan als interessant. Even proberen: 9. Ld2 (9. dxe7?! (drie pionnen) Te8 10. Le2 Lxc3+ 11. bxc3 Dxc3+ 12. Ld2 Dxc5 13. Tb1 Pc6 en zwart staat beter) Dxc5 (9. ..., Pxc5 10. Pd5 Pd3+ 11. Lxd3 Dxd5 12. dxe7 Te8 13. 0-0+) 10. Pe4 Dd5 11. Ld3 exd6 12. 0-0 en wit staat minimaal beter) 9. Le2 (Interessant lijkt met 9. Le3 exd6 10. Dd2 en 11. 0-0-0; 9. ..., Lxc3+!?) 9. ..., exd6 10. 0-0 Pc6

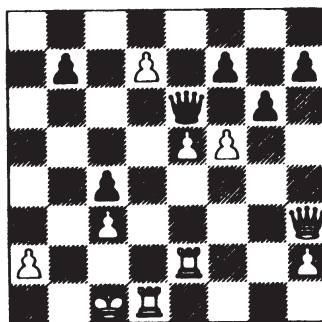
10. ..., Pxb-c6

(Tot hiertoe aangegeven door Botterill en Keene, zonder wezenlijk oordeel) 11. Lc4!? (Logischer lijkt me 11. Pd5 Le6 12. c4) Lg4 (Zwart heeft een geïsoleerde pion maar vrij stukkenspel) 12. h3 Lxf3 13. Dxf3 Pd4 (Zwart staat nu al beter) 14. Dd1 Tfe8 15. Pb5? (beter is 15. Pd5 gezien het vervolg, misschien 15. ..., Dh4!? 16. Pc7 Pf5) 15. ..., d5! 16. Ld3 Pxd3 17. Dxd3 Pxc2! (daarmee wint zwart niet alleen een pion!) 18. Dxc2 Db6+ 19. Df2 Dxb5 20. Le3? (20. f5!?) d4! 21. Lc1 (21. Lxd4? Te2!) f5 (Wit is volkomen hulpeloos: Sprenger) 22. a4! Dc4 23. Df3 Te4 24. Ta3 Tac8 25. Ld2 De6 26. Db3 Dxb3 27. Txb3 Tc2 28. Lc1 T4e2 (nu had wit m.i. mogen opgeven) 29. Tfd1 Tgx2+ 30. Kh1 Th2+ 31. Kg1 Tgx2+ 32. Kf1 Th1+ 33. Kxg2 Txd1 (Loperwinst!) 34. Txb7 Txc1 35. Kf3 Tf1+ 36. Ke2 Txf4 37. Txa7 d3+ 38. Kxd3 Lxb2 39. 0-1. In deze opening is nog heel wat te graven!

R.E. Booy-E. Fijlstra
Weens

M74

1. e4 e5 2. Pc3 Pf6 3. f4 d5 4. fxe5 Pxe4 5. d3 Pxc3 6. bxc3 d4 7. Pf3 Pc6 8. cxd4 Lb4+ 9. Ld2 Lxd2+ 10. Dxd2 Pxd4 11. c3 Pxf3+ 12. gxf3 Dh4+ 13. Df2 Df4 (de ECO geeft 13. ..., Dxf2 14. Kxf2 ; 13. ..., De7!? Minev) 14. Dg3 Dh6 (staat wel in Keres, niet in de nieuwe ECO! Of 14. ..., De3+ 15. Le2 Lf5 (15. ..., g5 16. f4!) 16. f4 Db6 17. d4± Cejthin-Zilverstein, USSR 1973) 15. Thg1 Lf5 (Keres geeft hier + =) 16. f4 (op 16. Dxc7 Dxc7 17. Txc7 Lg6! met het idee Kf8) 16. ..., 0-0-0 17. d4 Db6?! (beter lijkt me 17. ..., c5! 18. 0-0-0 (Dxc7? Dxf4) Db6, nu kan 19. Lh3 niet wegens een lastig schaak op b1, dus bv. 19. Ld3 Lxd3 20. Dxd3 cxd4 21. cxd4 Kc8 en zwart staat misschien zelfs wat beter) 18. Lh3 Lxh3 19. Dxb3+ Kb8 29. 0-0-0 c5 (20. ..., Td5 21. Txc7 Tb5 22. Dxc7!) 21. d5 c4 22. Tg2 Dc5 23. d6 g6 24. d7 Dc6 25. Te2 De6 26. f5!

26. f5!

(het was moeilijk voor wit om zijn voordeel vast te houden) 26. ..., gxf5 (26. ..., Dxf5 27. Dxf5 gxf5 28. Ted2 (28. e6 fxe6 29. Txe6 Kc7+) nu dreigt Tdxc4 bv. 28. ..., b5 29. a4 a6 30. axb5 axb5 31. Td5+) 27. Td6 De7 28. Dxf5 Tg8 29. Dxb7 Tg1+ 30. Kb2 Dg5 31. Dc2 Kc7 32. h4! Dxb4 33. Txe4 Tg4 34. Tdd4 Txe4 35. Txe4 Dh3 36. e6! fxe6 37. Df2! a6 (37. ..., Txd7? 38. Dc5+ K?8 39. Df8+ Kc7 40. Txc4±) 38. Txc4+ Kb8 39. Dc5 Dh8 40. Dc7+ Ka7 41. Tb4 Tb8 42. Db6+ Ka8 43. Dxe6 Dh2+ 44. Kb3 Dc7 45. Td4 Td8 46. Td6 Kb8 47. De5! 1-0 zwart zit in tempodwang!

J. van Buuren-R.E. Booy? M 74
Spaans (onbekend wie wit had)
1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Lb5 Pf6 4. 0-0 Pxe4 5. d4 a6 6. La4 b5 7. Lb3 d5 8. dxe5 Le6 9. c3 Lc5 10. Pbd2 0-0 11. Lc2 f5 12. Pb3 Lb6 13. Pfd4 Pxd4 14. Pxd4 Lxd4 (14. ..., De7?! 15. Lb3 Lxd4 16. cxd4 f4 17. f3 Pg3 18. hxg3 fxg3 19. Te1 Dh4 20. Le3 Tf5? (20. ..., c6 werd gespeeld in Bogoljubow-Euwe, Karlsbad 1941 waar 21. Tc1? volgde en 21. ..., Lg4 22. Tc2 Dh2+ 23. Kf1 Txf3+ 24. Dxf3 Dh1+ 25. Ke2 Dxc2+; beter is 21. Kf1 Dh1+ 22. Ke2 Dxc2+ 23. Kd3±) 21. Kf1 Taf8 22. Ke2 Dh2 23. Kd3 Dxc2 24. De2! Dxf3 25. Dxf3 Txf3 26. Tg1 h5 27. Ld1 Lf5+ 28. Kd2 Tf2+ 29. Lxf2 gxf2 30. Tgf1 Lh3 31. Lxh5 1-0, Boll-Altana, K8) 15. Dxd4 c5 16. Dd1 f4 17. f3 Pg5 18. a4 b4 19. cxb4 c4 N 20. Dd4 (beter lijkt b3!?) Lf5 21. Lxf5 Txf5 22. Td1 (22. Lxf4? Pe6) Pe6 23. Df2 (23. Dxd5?

Db6 + en Td8) Txe5 24. Ld2 d4 25. Tde1 Te3!? 26. Tad1 Db6 27. a5 Db5 28. Lxe3 fxe3 29. Dc2 Db4 30. De4 Te8 31. f4 g6 32. Dc6 Db5 33. Df3 Tf8 34. De4 Pf4 35. Td4 Dxb2 (?!; op 35., Dg5 komt 36. Dc6! wat is hier beter?) 36. Td1 (36. Txe3 Da1 + 37. Te1 Pe2 + !) Df2 + 37. Kh1 e2 38. Tb1 Dc5 39. g3 Pd5 40. De6 + Kh8 41. Te2 c3 42. Tc2 Pb4 43. Te2 c2 44. Tc1 Dc3 45. De7 Df3 + 46. Kg1 Pd3 47. Tc2 Pxc1 48. Txc1 Df2 + 1/2-1/2.

(Kommentaar en analyses van Peter Boll)

Derde klasse

Met ingang van groep III/171 heb ik de leiding van deze klasse overgenomen van de heer Sieswerda. Ik hoop deze groepen op dezelfde wijze te kunnen "runnen" als mijn voorganger.

Gaarne wil ik mij even aan u voorstellen. Leeftijd 45 jaar, gehuwd, vader van een, inmiddels gehuwde, dochter. Ik ben werkzaam bij de afdeling verkeerspolitie van Haarlem. Hobby uiteraard schaken. Sinds 1972 ben ik lid van de N.B.C., waarin ik met wisselend succes in hoofdzaak in "Europa"-toernooien speel. Voor onze deelnemers; mocht u met problemen zitten m.b.t. tegenstanders, regels, etc., bel mij dan rustig. Indien mogelijk zal ik deze trachten op te lossen. Ik wens u prettige en vooral sportieve wedstrijden toe.

G.K.P. van den Haak,
Muiderslotweg 106 hs,
2026 AS Haarlem
Tel. 023-373272

De "M"-klasse

In groep M 89 is de heer Schellingerhout er niet in geslaagd zich naast de heer Loman te scharen. Laatstgenoemde is dus ongedeeld kampioen geworden. Proficiat!

In groep M 90 schaarde de heer de Vries zich, door een overwinning op de heer Lambooi, naast de heer Mostertman aan de kop met een puntenaantal van 4½. Van harte gecompimenteerd met dit (½)kampioenschap. Deze groep is hiermede ook uitgespeeld.

Door een machtige eindsprint van 3 uit 3 wist de heer de Klerk de heer Smit, die reeds 5 uit 6 had,

nog te passeren en hiermede het kampioenschap van groep M 94 met 5½ punt veilig te stellen.

In groep M 96 is de heer Kerkdijk uitgespeeld met 4 uit 6. Er resteert nog 1 partij in deze groep en wel die tussen de heren v.d. Drift en Noteboom, die beiden op 3½ uit 5 staan. Het belooft hier een spannende eindstrijd te worden.

En dan groep M 98. De heer Helstoot, reeds kampioen van M 92 (met 5½ uit 6), gaat ook hier weer winnen. Hij heeft al 5 uit 5 en speelt nog tegen de heer Brunia. Laatstgenoemde kan, als hij zijn laatste 4 partijen wint, inclusief die tegen de heer Helstoot, nog gelijk komen. Erg theoretisch toch wel.

In januari startte een nieuwe groep, t.w. M 108. Hierin treffen wij, naast 5 oude bekenden, 2 nieuwelingen aan. De één is de heer Hugoort te Numansdorp, de ander de heer Wise uit Vlissingen. De laatste speelde al in vele groepen in de H-klasse. Eindelijk bereikte hij promotie. Beiden succes in deze nieuwe klasse.

Tot de volgende keer!

S. Sieswerda

Onze 3e klassers

Om te beginnen wil ik eerst de nieuwelingen van de groepen 166 t/m 170 hartelijk welkom heten. Ik hoop, dat zij met veel plezier aan de kwalificatiewedstrijden zullen deel nemen. Mochten zij nog met bepaalde moeilijkheden zitten, even een telefoontje en zij worden zo goed mogelijk geïnformeerd.

En nu, hoe staan de verschillende groepen er voor?

Groep 133. Hier is het wachten alleen nog op de uitslag van de partij Stolk-Groen.

Groep 134. Met 4½ punt is de heer Janssen winnaar geworden.

Groep 137. De heer Bongers is er hier inderdaad in geslaagd de concurrentie voorbij te stevenen en met 5 punten beslag te leggen op het kampioenschap.

Groep 143. De kampioen was reeds bekend, doch de heer Beldman haalde toch ook nog 5 punten, goed voor een 2e plaats.

Groep 145. Door in zijn laatste partij van Mej. Ortiz Lazo te winnen, wist de heer A. Koolwijn ook de 4½ punt te bereiken, waardoor deze groep werd afgesloten met 3 spelers op de eerste plaats (allen 4½ punt).

Groep 146. De heren v.d. Hoff en Bennema Geerlings zijn uitgespeeld met 4½ punt. Echter ligt de heer A. Smit met 3½ uit 4 op de loer. Deze kan nog beslag leggen op het kampioenschap.

Groep 148. Met een score van 5 punten werd de heer D.F. v. Leeuwen kampioen. De heer Y. Bouma kwam tot 4½ punt.

Groep 149. De heer J.P.C. Bouwman staat op 4½ punt uit 5. Kan nog op 5½ komen.

Groep 151. In deze groep heeft de heer Prins 4½ uit 6 gescoord. De heer Balm kan hem nog passeren; deze staat nu op 3½ uit 4.

Groep 153. Met 4½ uit 6 is de heer Vosselman uitgespeeld. Verder is van deze groep nog niets te zeggen.

Groep 157. Tenslotte wist de heer Groeneveld in deze groep met 5 uit 6 de kampioensvlag te heisen.

Ik wens alle bovengenoemde spelers met het door hen behaalde resultaat van harte geluk en - voor zover zij 4½ punt of meer scoorden - veel succes in de 2e klasse.

Tot de volgende keer!

S. Sieswerda

BOEKBESPREKING

Ludek Pachman: "Kortsjnoi-Karpov, Entscheidung in Meran".
Düsseldorf 1981, Walter Rau Verlag, 103 blz.
DM

Na "Finale in Meran" waarin Pachman de match Hübner-Kortschnoi behandelde, ligt nu voor ons "Entscheidung in Meran", waarin natuurlijk alle 18 partijen tussen Kortschnoi en Karpov uitvoerig door Pachman worden becommentarieerd, geïllustreerd ook, naast diverse foto's, met diverse partijfragmenten en volledige partijen.

Voorts treft men er een aantal lezenswaardige artikelen in aan, resp. over de organisatie-problemen en de uiteindelijke keuze voor Merano (waarin de formule van de 'zes winstpartijen' nog eens als enorm riskant voor de organisatoren wordt aangetoond), over de parapsychologie en het schaakspel (waarin niet alleen Kortschnoi, maar ook Pachman duidelijk gelooft), over de openingstheorie in Merano en een artikel over de naar mijn idee ook juiste theorie, waarom Kortschnoi eigenlijk verloor. Vooral dit artikel verdient de aandacht van toekomstige uitdagers. Onder deze laatste categorie noemt Pachman op de eerste plaats Jan Timman en voorts Kasparov en Beljavsky. Van de beide laatsten vindt hij, dat zij nog de tijd hebben en dat hun talent nog moet rijpen. Van Timman zegt hij ook, dat zijn prestaties nog wat ongelijkmatig zijn. Hoe waar lijkt dit, nu er op het moment, dat ik dit schrijf, 3 partijen in het Hoogoven-toernooi 1982 gespeeld zijn en Timman in de onderste regionen te vinden is.

Als U toch een toernooiboek van deze tweekamp wilde aanschaffen, is deze Walter Rau-uitgave zeker de moeite waard.

L.D.

UITSLAGEN

Wedstrijdleader H.J. Mostert,
Boedapeststraat 34, 2034 CZ Haarlem

Kamploensgroep (K/10) 57. Niehuis 1 Lode-
wijk, 58. Lodewijk 0 Timmerman, 59. Weijerstrasz
½ Nienhuis.

Seewald vakantie van 20/1-4/2'82.

Kamploensgroep (K/11) de Vey vakantie van
7/2-16/2'82.

Landenwedstrijden

Canada - bord 3 Velker 00 Berry, bord 23
Vermaas 0 Krueger, bord 55 Bierenbroodspot ½
Piché.

Stand NBC 54 ½ - Canada 51 ½.

DDR - bord 13 Duursman ½ ½ Morgner, bord 25
Wortel 0 Schlupert, bord 41 de Neef ½ Schlegel.

Stand NBC 18 - DDR 10.

Schotland - bord 6 Kuiper 0 Stewart, bord 7 Peet
0 Meldrum, bord 32 Dullaert 0 Savage, bord 37
Born ½ ½ Hughson, bord 40 Lamein 11 MacBray-
ne, bord 45 Herschleb ½ 1 MacArthur, bord 46
v.d. Werf 1 Gordon.

Stand NBC 36 - Schotland 26.

M-klasse

Wedstrijdleader S. Sieswerda,
M. v. Nimwegenpad 8, 3813 CL Amersfoort

86. 21. v.d. Peut 0 Galjé, 90. 21. de Vries 1
Lambooij, 93. 18. Heitsma 1 den Hamer, 19.
Haitsma 1 v. Buuren, 20. v. Amerongen 0 Haits-
ma, 21. den Hamer ½ v. Buuren, 94. 20. v.d. Lans
0 Franssen, 96. 19. Noteboom 1 Driessen, 97. 11.
v. Camp 1 Etmans, 98. 15. Brunia 0 Hamers, 99.
Brunia 0 v. Bommel, 9. Hartog 1 Brunia, 100. 9.
Oosterhoff ½ Wind, 10. Hartog 1 v.d. Vaart, 11.
v. Schijndel ½ Hartog, 12. Hartog 1 Jongman, 13.
Wind 1 v.d. Vaart, 14. v.d. Vaart 0 v. Schijndel,
15. Jongman 0 v.d. Vaart, 101. 9. Oud 0 Hartog,
102. 2. Hählen 0 Oosterhoff, 3. Luchtmeijer 1
Spieringshoek, 4. Oosterhoff ½ Luchtmeijer, 5.
Elzerman 0 Overveld, 103. 5. Fijlstra 0 v.d. Zwan,
v.d. Zwan 1 Lens, 7. v. Wieringen ½ Hendriks,
104. 7. Hamers ½ Lens.

H-klasse

Wedstrijdleader A. Breidenbach,
Elzenhof 15, 1775 GG Middenmeer

171. 15. Boschma 1 v. Swol, 16. Pauptit 1
Boschma, 177. 16. Stavast 1 Mascini, 179. 9.
Hooykaas 1 Duinmayer, 10. Dol 0 Duinmayer,
184. 1. Amerling 1 Schut, 185. 1. Vreugdenhil ½
Bos.

I-klasse

Wedstrijdleader C. Schneiders,
Bremiaan 33, 3862 VB Nijkerk

230. 19. Lagendijk 1 Grinwis, 20. Grinwis ½
Maris, 21. Grinwis ½ Dol, 231. 21. Benvenuto 0
Dol, 233. 19. de Vos 1 Hubers, 20. Boerkamp 1.
Hubers, 21. de Vos 0 Brand, 234. 17. de Heer 0
Nicolai, 18. Nyenhuis 1 de Boer, 19. Nyenhuis 0
de Heer, 235. 19. Ladan 0 Taffijn, 239. 8. Franken
1 Lagrand, 9. Bucchianico 1 Lagrand, 10. v.
Gemeren 1 Lagrand, 11. Oosterbeek 1 Lagrand,
12. Verbeek 1 Lagrand, 13. Oosterbeek 0 Franken,
14. v. Gemeren 0 Oosterbeek, 15. Leusink 0
Oosterbeek, 240. 20. de Groot 0 Meiboom, 241. 9.
Alberts ½ v. Aalzum, 242. 12. Timmer 0 Jansen,
13. Rahder ½ Kraan, 245. 10. v. Duijn 1 Dobber,
11. de Gids 0 Benschop, 246. 12. Briggeman ½ v.
Kerkwijk, 13. de Jong 0 Drewes, 247. 11. Brig-
geman 0 Knoek, 12. Nijenhuis 0 Vos, 13. de
Ruyter 1 Knoek, 248. 5. de Wit 0 Hoogenboom, 6.
de Wit 1 v. Arkel, 7. v. Arkel 1 den Heyer, 8.
Kroes ½ v. Arkel, 9. Hoogenboom 1 v. Arkel, 10.
Heel 0 Hoogenboom, 253. 1. t/m 6. Beekes 0
tegen allen.

II-klasse

Wedstrijdleader E.J. Anneveld,
Groene Wetering 12, 2831 XL Gouderak

317. 21. v.d. End 1 Wilber Schram-de Jong,
331. 18. Toorenaar 1 den Heijer, 19. de Vette 0
den Heijer, 338. 21. Verboren 0 Kemper, 341. 19.
Blei 1 Zweers, 20. v. Hoek 1 Blei, 21. Etman 1 v.
Heck, 345. 16. v.d. Bosch 0 Roosjen, 17. 't Hoen
0 v.d. Bosch, 347. 11. Nap 1 v. Geemen, 12. v.
Onck 0 Siekerman, 13. Heesen ½ v. Lierop, 349.
8. Segers 1 Nootenboom, 9. Nootenboom 1
Spaan, 10. Snelders 1 Allaert, 350. 8. Beekes ½
Kluiver, 9. v. Vliet 1 Nootenboom, 351. 15. Hen-
driks 1 Rozijn, 352. 8. Lombaers 1 't Hoen, 9.
Lombaers 0 Buijs, 10. Ent 1 Buijs, 353. 6. Buiten-

huis 0 H6rchner, 7. Bakema 1 H6rchner, 8. H6rchner 0 Frints, 354. 6. Rustenburg 1 H6rchner, 7. de Graaf 0 Huppertz, 355. 6. Wiche 1 Vanloo, 356. 3. Danko 0 Koymans, 4. Inja 0 Bibikov, 358. 1. Zomer 0 Heitsma, 2. Bakkers 0 v. Dijn.

III-klasse

Wedstrijdleider S. Sieswerda,
M. v. Nimwegenpad 8, 3813 CL Amersfoort

136. 19. v. Schaik ½ Henrichs, 137. 18. de Bruin 0 Bongers, 19. de Bruin 1 Breidenbach, 141. 15. Kingma 1 Hospers, 146. 19. v.d. Hoff 1 Kempinski, 148. 18. v.d. Velde ½ Bouma, 19. Aarsten 0 v. Leeuwen, 20. v. Leeuwen 1 v.d. Velde, 149. 15. Bouwman 1 Kerkhove, 150. 18. Minnaar ½ Hopman, 19. v.d. Meijde ½ Minnaar, 151. 12. v.d. Meijde ½ Golob, 13. Schrandt 0 Balm, 153. 6. Bos 1 v. 't Land, 7. Bos 1 Vosselman, 8. Vosselman 1 Sparenreijk, 154. 9. Heel sr. 1. Kingma, 10. Heel sr. 1. de Bruin, 11. Kingma 1 Breman, 12. Kingma 1 Schuurmans, 13. Breman 1 de Bruin, 14. Breman 0 v. Megen, 15. v. Megen 0 Schuurmans, 155. 3. v. Gool 0 Blom, 156. 5. v. Schaik ½ v.d. Velde, 6. v. Schaik 0 Vermeulen, 7. Bogers 0 v. Schaik, 8. Vermeulen 0 v.d. Velde, 157. 14. v. Buuren 1 Kobus, 15. Groeneveld 1 v. Megen, 16. Kobus 0 Groeneveld, 17. v.d. Weg ½ Peters, 159. 1. v. Dijk 1 Leeman, 2. Landman 1 Leeman, 164. 1. Weening 0 v. d. Bold.

Wedstrijdleider A. Breidenbach
Elzenhof 15, 1775 GG Middenmeer

Engels-Joegoslavisch

12. Thorn Leeson ½ Brongers, 104. Nijssen ½ Faber, 109. Faber 1 Kedde, 110. ten Hove 0 Faber, 165. v.d. Wijk ½ Snayer.

Redactie:

R. Feytens ('s-Hertogenbosch), W.A. Molenkamp (Groningen) en W. Vosselman (Zoetermeer).

Vaste medewerkers:

R. Bellemans (Axel), J. v. Geemen (Anna Paulowna), G.C. v. Perlo (Zwolle), S. Sieswerda (Amersfoort), D. Smit (Zwolle), A.C. v.d. Tak (Haarlem) e.v. bestuursleden en wedstrijdleiders.
Aan dit nummer werkten verder mee: Peter Boll en Mario Fiorito.

Schots-Hollands

16. Breidenbach ½ Thoma, 193. Korpel 0 v. Bommel.

Saldo-systeem

269. v. Hartman 0 v. Speybroeck, 563. Kamma 0 Schouten, 574. Pauptit 1 Vermaas, 580. ten Hove 1 Heel, 608. v. Kampen 1 Hermeling, 619. Koomen 1 Cadot, 623. v.d. Hurk 0 v.d. Kooij, 625. de Brie 0 v.d. Ven, 646. v.d. Wijk 1 Heel, 667. v.d. Ven 0 Pot.

NIEUWE GROEPEN

M/108 per 20-1 met 1. C. v. Wieringen (Amsterdam), 2. J. Thorn Leeson (Lisse), 3. P. Kuijsten (Waalwijk), 4. G. v. Buuren (Krimpen/IJ.), 5. J. Oosterhoff (Halle), 6. A. Hugoort (Numansdorp), 7. M. Wise (Vlissingen).

H/190 per 20-1 met 1. A. Greunsvan (Tilburg), 2. R. Bakker (België), 3. B. Brus (Krimpen/IJ.), 4. R. Heijmans (Alphen/R.), 5. A. Oorschot (Voorschoten), 6. H. Klein (Den Helder), 7. C. Toonen (Zoetermeer).

I/256 per 21-2 met 1. G. Dol (Zwolle), 2. J. Knoek (Amsterdam), 2. P. Hendriks (Voorschoten), 4. P. Hubers (Hengelo), 5. H. Schaper (Laren), 6. J. v. Arkel (Rotterdam), 7. R. Keijser (Rotterdam).

III/169 per 25-1 met 1. J. v. Riel (Nijmegen), 2. B. Postma (Buitenpost), 3. Mw. M. Schim (Venraij), 4. A. Buitenhuis (Amsterdam), 5. R. Mol (Sittard), 6. K. Tuytel (Arnhem), 7. Mw. J. Dobber (Dordrecht).

III/170 per 25-1 met 1. W. v. Zon (Eindhoven), 2. S. Kingma (Haren), 3. J. Schipper (Holten), 4. F. v. Dijk (Kamerik), 5. K. Zijdeveld (Zwijndrecht), 6. P. Verschueren (Kudelstaart), 7. J. Derksen (Delft).

PRIJSLIJST N.B.C.

Contributie	f 32,--	S-groep (1, 2 of 3 partijen)	f 3,--
		7-kwalificatiegroep	f 4,--

STEUN ONS PROPAGANDAFONDS

Giro penningmeester N.B.C., Diemen, 1 36 54 00

I.C.C.F. - KWALIFICATIEWEDSTRIJDEN

Europatoernooien

7-groep	f 4,50
15-groep	f 6,50

Wereldtoernooien

7-groep	f 4,50
15-groep (alleen M-klasse)	f 6,50

Giro H. J. Mostert, Haarlem, 48 73 30

Schaakhuis De Haan, Hommelseweg 284, 6821 LT Arnhem.

Tel. 085 - 432696. Giro 433477.

200 schaakkaarten (inc. verzendkosten) f 14,--